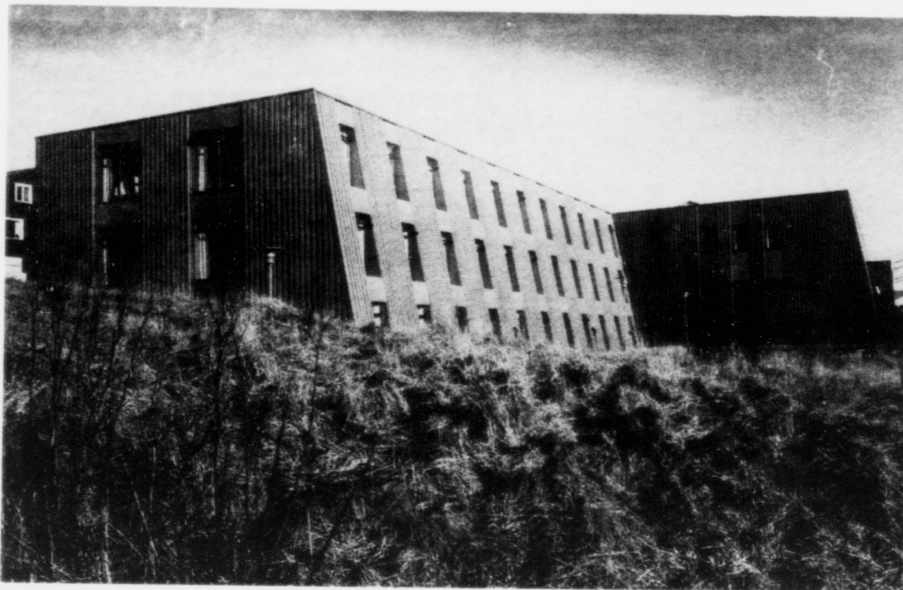

Sjálvt um Føroya Fiskasøla ikki hevur monopol uppá útflutning av fiskavörum, kann ikki noktast fyri, at hon er í einari monopolstöðu, við tað at Fiskasølan stendur fyri 80–85% av okkara útflutningi

Alt arbeiði í samband við kontainarafisk fyrigongur á kaiøkinum, tí ongin viðgerð fer fram av sjálvum fiskinum, bert tveir spakar av ísi omaná hvønn kassa.

Hetta merkir, at um útflytarin ikki nýtist meir enn 1,00 kr/kg í avløpi, ella um skipini sjálvi standa fyri útflutninginum kundi avrokningarprisurin verið 3,13 kr/kg hægri, t.v.s. at kongafiskurin at kalla ongan stuðul hevði fyrineyðni úr Ráfiskagrunninum. 3,13 kr/kg svara til eina árliga sparing fyri Ráfiskagrunnin uppá uml. 40 – 40 mió. kr.

Henda útrokning er

	fryst flak	heilur feskur
Bruttosøluþrúsur	19,00	9,50
— toll	0,57	0,72
— gjald til uppboðssølu	0,00	0,48
— farmagjöld	1,10	1,50

Útflutningsvirði FOB	17,33	6,80
Úrtøka	27,6%	95,0%

Útflutningsvirði pr. kg. avreiddan fisk	4,78	6,46
---	------	------

Harumframt innflyta vit nógvan pakning til ta frystu vøruna. Hetta er tó ikki tikið við í útrokningina, tí mett verður at hetta verður vunnið inn aftur í úrdrátti til minkafóður.

Mín niðurstøða er út frá hesum tølum heilt greið: Tað er beinleiðis skaðiligt fyri samfelaigð at innflyta arbeiðsmegi til framleiðslu av frystum kongafiskaflekum. Sjálvt um vit nýta okkara egna arbeiðsmegi til hesa framleiðslu, broytir hetta onki uppá niðurstøðuna. Framleiðsla av frystum kongafiskaflaki er rein arbeiðsterapi. Í dag eru uml. 200 ársverk í kongafiskavinnuni á landi, um hetta tal varð minkað niður í 50 hevði tað merkt at 150 ársverk

gjørð við tí fyrirvarni at tey 13.000 til 15.000 tonsini av kongafiski, sum feroyingar kundu útflutt, ikki høvdu trýst prisin niður.

Sjálvandi er man væl vitandi um at hetta hevði kosta fleiri arbeiðspláss á flakavirkjunum, men hinvegin kann tað ikki vera rætt at innflyta arbeiðsmegi, við tí fyri eygð at minka um okkara útflutningsvirði.

Niðanfyrir verða sett upp nøkulunda samanberilg útflutningsvirðir fyrir fryst interleavev kongafiskaflek, og heilan feskan kongafisk:

Í dag eru uml. 200 ársverk í kongafiskavinnuni á landi, um hetta tal varð minkað niður í 50 hevði tað merkt, at 150 ársverk vóru disponibul til aðra lönandi flakavinnu sum t.d. 300 gram og aðrar vørur til smákeypsmarknaðin

Á fiskivinnutingum verður gjørt vart við trupulleikar og vansar, men einki verður gjørt við at bota um heldur greinskrivarin

út frá nevndu tølum verið púra óneyðugt, við tað at tann feski fiskurin skuldi kunna givið meira til øll lið.

Samanumtikið: Vit skulu útflyta kongafiskin feskan og heilan við kontainarum. Arbeiðsmegi verður sostatt frígivin, sum so hevði tænt tveimum endamálum:

1. Minni innflutning av útlendskari arbeiðsmegi.

2. Okkara egna arbeiðsmegi verður brúkt til at gera vørur til smákeypsmarknaðin. Hesar vørur skulu so helst hækka um okkara útflutningsvirði.

Spurningurin er so, hvi kemur útflutningurin av heilum feskum kongafiski ikki í gongd?

Sjálvur eri eg av tí áskoðan at hevuðsorsøkin til støðuna er tann studningsskipan vit hava í lötuni.

Fiskimannafelagsformaðurin segði so beinraki um ráfiskalogina frá 1975

at hon var ein koddur fyrir flakavirkini.

Við min besta vilja dugi eg ikki at skilja hvussu tann nýggja lógin frá í ár er ein minni koddur fyrir flakavirkini. Eg trúgvi ikki at vit kunnu bota um trupulleikarnir í fiskivinnuni bert við at broyta krónur og oyru til prosentir.

Allarhelst skulu meira radikalar broytingar til. T.d. kundi tað hugsast at tann íslenska skipanin, við uppboðsmarknaði, var innferð fyrir ein part av kongafiskinum, og fyrir fiskin frá trolarnum av landleiðini, henda roynd kundi verið royndarkoyrd í 1 ár.

Mótsatt íslendingum hava vit onki lógarfest monopol á útflutningssíðuni. Hetta skuldi gjørt tað lættari fyrir tey feroysku virkini í mun til tey íslensku, sum í lötuni eru í stórum trupulleikum.

Framhald á síðu 6